

УПРАВНО ПРОЦЕСНО ПРАВО

проф. др Милан Бјелић

11-12. радна недеља/седмица

БАПУСС

▶ НАПОМЕНА

- ▶ Поштоване колегинице и колеге,
- ▶ Приложена презентација обухвата материјал предвиђен за 11-12. радну недељу/седмицу.
- ▶ Овај материјал је само оријентациони подсетник као помоћ за изучавање материје из предмета **Управно процесно право** уз коришћење уџбеничке (Управно право и поступак, М. Бјелић, 2018.) и др. литературе која вам је препоручена на уводном предавању.

проф. др Милан Бјелић

УПРАВНИ СПОР

- ▶ Закон о управним споровима (“Сл. гласник РС“ бр. 111/2009)
- ▶ Законитост УА; систем **генералне клаузуле** или систем **енумерације**;
- ▶ Спор о законитости УА- (**ограничене јурисдикције**)
- ▶ Спор пуне јурисдикције изузетак-законитост и одлучивање о УС;
- ▶ - **искључен** када је У.А. донет по дискреционој оцени или када је искључен посебним законом

- покретање **ТУЖБОМ**
- а) против УА;
- б) “ћутања администрације”
- А) када је жалба одбијена;
- Б) када није допуштена жалба - искључиво вођење УС
- - само против аката који су **КОНАЧНИ У УПР. ПОСТУПКУ (2.ст и 1.ст без Ж)**
- не може против 1ст. УА (допуштена жалба, а није изјављена - решење коначно)

▶ РАЗЛОЗИ ПОБИЈАЊА У .А. У УПР. СПОРУ

- ▶ није никако или није правилно примењен закон или др. законито донет пропис или општи акт;
- ▶ - ненадлежност органа;
- ▶ -није поступљено по правилима поступка;
- ▶ -чињ. стање непотпуно или нетачно утврђено или ако је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак;
- ▶ -акт који донет по слоб. оцени, орган прекорачио границе зак. овлашћења или акт није донет у складу са циљем ради кога је то овлашћење дато

▶ СТРАНКЕ У УПРАВНОМ СПОРУ

▶ Тужилац

- ▶ Појединац или правно лице, УА повређено право или непосредни лични интерес заснован на закону
- ▶ Држ. орган, орган АП или ЈЛС, организација, заједница (село, насеље и сл.) или друга група лица - ако могу бити носиоци права и обавеза о којима се решавало у УП

Држава или терит. јединица чији је орган решавао у 1.ст о УС, ако је 2.ст. актом донетим по жалби против тог решења повређено њено самоуправно право

Јав. тужилац или јав. правобранилац
(УА повређен закон у корист појединаца или организације)

- могућност да ступи у сваком стадијуму поступка са правима споредног умешача у већ покренути спор

▶ **Тужена страна**

▶ **Заинтересовано лице (умешач, интервенијент)** у УП - кад учествује има положај странке - треће лице коме би поништај оспореног УА непосредно био на штету (свако физичко и правно лице - чл. 13. ЗУС)

▶ ПОКРЕТАЊЕ УПРАВНОГ СПОРА

▶ **Услови за подношење тужбе**
су везани за својство управног
акта који се тужбом оспорава и
тужиоца

▶ - само овлашћено лице -
тужилац

▶ - против коначног УА

- ▶ За тужбу није прописана форма (нови ЗУС - може ел. документ)
- ▶ Разлози напада на оспорено решење и чињенице на којима се заснивају, могу се излагати слободно
- ▶ **Рок за тужбу** - 30 дана од дана достављања управног акта који се оспорава

- ▶ Тужба кад управни акт није донет
- ▶ ”ћутање администрације“ - услови
- ▶ - **2 ст. орган** (60 дана , нити га донесе у даљем року од 7 дана по поновљеном тражењу странке)
- ▶ - **1 ст. орган** (није допуштена жалба; 60 + 7 дана)

НАДЛЕЖНОСТ

- УС решава се **пресудом** (није допуштена жалба - пресуда је правоснажна)
- **Управни суд** у већу од 3 судије, осим ако је ЗУС-ом другачије одређено
- **ВКС** - у поступку по захтеву за преиспитивање одлуке Управног суда (чл.9.)

ПОСТУПАК ПО ТУЖБИ

- Рад суда по тужби одвија се у две фазе:
- претходни поступак (испитивање формалноправ. услова за покретање УС)
- редовни поступак (вођење самог УС)

- ▶ **ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК** (судија појединац)
- ▶ - уредност тужбе и испуњ. законских услова
- ▶ - **реш. о одбацавању тужбе** ако је:
 - ▶ - неблаговремена или преурањена
 - ▶ - оспоравани акт није У.А.
 - ▶ - оспреним УА не дира се у права и интересе тужиоца

- ▶ - тужба због “ћутања администрације” без свих доказа
- ▶ - против УА допуштена жалба-није изјављена или је неблаговремена
- ▶ - после подношења тужбе УА поништ. по тужби друге странке
- ▶ - већ постоји правоснажна одлука донета у УС о истој ствари

- ▶ **РЕДОВНИ ПОСТУПАК (веће 3 судија)**
- ▶ - одговор на тужбу (од 8 до 30 дана)
- ▶ Тужени орган да **достави све списе** предмета, ако не достави - поновљено тражење - суд може да одлучи и без списка предмета
- ▶ - усмена јавна расправа (по претходном закону није била обавезна)- изостанак странке не задржава рад суда

- ▶ - **ПРЕСУДА** -уважена тужба
ПОНИШТЕН АКТ (изузетак спор
пуне јурисдик. - код “ћут.
адм.”)
- Садржај пресуде (решења)
- ▶ Суд, име и презиме председника
већа, чланова већа и записничара,
странака и заступника, предмет
спора, датум, диспозитив,
образложење, поука о правном леку

■ РАЗЛОЗИ ПОНИШТАВАЊА У. А. (формалнопр. и материјалнопр.)

- **Формално правни разлози** -
Ненадлежност - Суд по сл. дужности
- УА донео орган ненадлежан за
решавање односне УС (стварно или
месно ненадлежан)
- **Повреда правила поступка** -ако суд
нађе да се у УП није водило рачуна о
правилима поступка поништиће такав
УА

▶ Неправилно утврђено чињенично стање - да ли је чињ. стање добро утврђено, односно да ли оно може послужити као основ за решење спора

▶ **Материјално-правни разлози** - да ли је надлежни орган у конкретном случају правилно применио материјални пропис

▶ ВАНРЕДНИ ПРАВНИ ЛЕКОВИ

- ▶ **ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА** - покреће се **тужбом СТРАНКЕ** (УПР. СУДУ КОЈИ ЈЕ ДОНЕО ОДЛУКУ)
- ▶ **Рокови** - суб. 30 дана; обј. 5 год. од правоснажности пресуде
- ▶ **Разлози:**
 - ▶ сазнање за **нове чињенице или доказе**
 - ▶ одлука последица **крив. дела** судије или запосленог у суду, **преварна радња** заступника или пуномоћника

- ▶ одлука заснована на пресуди у крив. или грађ. ствари - укинута правоснаж. суд. одлуком (претход. питање)
- ▶ Одлука заснована - лажна исправа или исказ сведока, вештака или странке
- ▶ могућност да странка употреби ранију одлуку у истом УС
- ▶ заинт. лицу није омогућено учешће
- ▶ став из касније донете одлуке Евр. суда за људ. права у истој ствари може да утиче на законитост правноснаж. окончаног поступка

▶ **Наводи у тужби:**

- ▶ - пресуда или решење у поступку за који се тражи поништавање
- ▶ - закон. основ понављања и докази
- ▶ - благовременост тужбе за понављање
- ▶ - правац и обим измена пресуде или решења

▶ **Пресуда** - **А) претходна остаје на снази; Б) укида се или В) преиначује**

▶ ЗАХТЕВ ЗА ПРЕИСПИТИВАЊЕ СУДСКЕ ОДЛУКЕ

- ▶ Против правоснажне одлуке Управног суда странка и надлежни јавни тужилац могу да га поднесу **Врховном Касационом Суду (ВКС)**
- ▶ **Рок - 30 дана** од достављања одлуке
- ▶ **Случајеви:**
 - ▶ - законом предвиђено
 - ▶ - суд одлучивао у **пуној јурисдикцији**
 - ▶ - у УП искључена жалба
- ▶ **Пресудом ВКС** одбија или уважава захтев

▶ ОБАВЕЗНОСТ ПРЕСУДЕ У УС

- ▶ поништен УА - предмет се враћа у стање у коме се налазио пре него што је поништени акт донесен;
- ▶ Ако треба место поништеног УА донети други, надлежни орган је дужан да га донесе без одлагања, а најдоцније у року од **30 дана** од дана достављања пресуде;
- ▶ везан правним схватањем суда, као и примедбама суда у погледу поступка

- **АКТИВНО НЕПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕСУДИ**
(“терање ината”)
- Ако надлежни орган после поништења УА донесе УА противно правном схватању суда или противно примедбама суда у погледу поступка, па тужилац поднесе нову тужбу, суд ће **поништити оспорени У.А.** и по правилу сам решити ствар пресудом

- **ПАСИВНО НЕПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕСУДИ**

(“боли ме уво”)

- Ако надлежни орган после поништења УА не донесе одмах, а најдоцније у року од 30 дана никакав УА, странка може посебним поднеском тражити **доношење акта у извршењу судске пресуде**
- Новчано кажњавање руководиоца органа